

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Egyetemi hallgatók napja*

Forrás:

Szózat

Bp.
(Hely)

1921. II. 2
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

378.27

Hely

Idő

1921.

Személy

Helyszám

378.27.1921

Egyetemi hallgatók napja

— A Szózat tudósítójától —

A magyar diákság fordult a nagyközönség fősívéhez november 1-én. A Mindszenty szokatlanul élénk utcai forgalmába új vonást hoztak be a már mindenütt ismert diáksapkák, a derék fiúk maguk gyűjtöttek az utcakereszteződéseknél, a forgalmas tereken, a temetők bejáratánál, nyomorban sínylő társaik számára. Közvetlenül fordultak a közönséghez, hogy segítsen megmenteni a jövő népzemzedékét, adjon neki módot a továbbtanulásra, arra, hogy megszerezze az eszközöket arra a munkára, amely Magyarország föltámasztása és fölvirágoztatása körül reá vár. A kulturáért! — így szólt a gyűjtés jelszava s meg kell állapítani, hogy akik a kulturáért, a jövő kulturájáért gyűjtöttek, azok ugy is viselkedtek, mint a jelszavukhoz méltó kultüremberek: diszkrétül, uriasan végezték a gyűjtést, magaviseletükben nyoma sem volt annak a toladó, erőszakos, sokszor egyenesen zsaroló modornak, amellyel a régebbi hasonló gyűjtéseket alaposan kompromittálják azok a tulambicózus hölgyek, akik persellyel a kezükben megkeserítették az embereknek a járás-kelest. A sapkás diáknak példát adtak arra, hogy kell elegánsan, senkire terhessé nem válva gyűjteni az utcán. Sajnos, a közönség nem honorálta kellően ezt a szép módját a gyűjtésnek és nem adakozott abban a mértékben, ahogy várni lehetett volna. Hogy első-sorban a zsidók vették ki a részüket a nem-adakozásból, azt talán nem is szükséges mondani. A budapesti utcák temetőbe igyekvő és sétáló közönsége, ugy látszik, nem értékelte kellően a gyűjtés jelentőségét, sőt azt a hősiességet, elszánt magatartást sem honorálta kellően, amelyet főiskolai ifjak a puccs nehéz napjaiban tanusítottak. Azoknak, akik első-sorban éppen Budapest népét mentették meg katasztrófális károktól és szenvedésektől, bizony jobb szívvel és nyitottabb marokkal illet volna adakozni.

désektől, bizony jobb szívvel és nyitottabb ma-

A gyűjtés munkáját az egyetemi hallgatók összességére vállalta, résztvesznek benne az összes diáktestületek. Ott buzgólkodnak az urnák körül a Turul-Szövetség háromszínszallagos tagjai éppen ugy, mint a székely főiskolai hallgatók kék-aranyszallagos csoportja, a piruló, perselyes diákkisasszonyok és a többiek, mind valamennyien a mi lelkes, drága, öntudatos, magyar ifjuságunk.

Az akció a Menekültügyi Hivatal támogatásával indult meg, célja megevetni az alapját és határozottabbá tenni működését a diákjóléti intézményeknek, kiemelni a főiskolai ifjuságot abból a küzdelmes, nyomorgó életből, amely alig biztosítja a legprimitívebb életszükségleteket. A mai gyűjtőnap egy egész sorozatát vezet be az akcióknak, amelyek mindezt a legnemesebb magyar célt szolgálják s Bethlen István gróf miniszterelnök legmelegebb támogatásával indultak meg.

A mai napon az utcákon, a temetőknél, forgalmas helyeken folyt a gyűjtés. Harminc gyűjtőhelyen több mint nyolcszáz diák és száz diákleány buzgólkodott fáradhatatlanul a nemes cél érdekében. A délelőtti folyamán bejárta a gyűjtőhelyeket a Menekültügyi Hivatal kormánybiztos a főrendezővel, Bódy László, a Turul-Szövetség kiküldöttje, a székely egyetemi és főiskolai hallgatók képviselője, Nagy Árpád és Knopf Árpád egyetemi hallgatókkal és agilis és lelkes munkára buzdította a gyűjtő diákokat.

Minden forgalmasabb utcákon ott áll az egyetemi nap piros ernyője, asztala az urnával, melyet a Gyermekvédő Liga hocsátott a diákság rendelkezésére. Három bizottságok őrzik ellen a harminc-negyven főből álló „járőrök” perselygyűjtési munkáját. A diákokon a legfantasztikusabb ruhadarabok, katonabluzok, polgári ruhákhoz bakancs és lábszárvédő, de mind jókedvű, mind lelkes fiú.

Megállunk a Deák-téri sátonnál. Öreg, bajszos székely fiú a bizottság elnöke, nemrég még vitéz főhadnagy a nemzeti hadseregnek. Most katonabekes rajta, felemás civilruha, de fején a székely színekkel ékes formasapka. Megelégedéssel nézi az urnát, amely már tele tarka-barka pénzdarábokkal.

— Már harmadszor kellett kiiritenünk az urnát — mondja büszkén nekünk — s ismét tei.

A közönségnek, a kifosztott, közömbös pesti közönségnek mintha megmozdult volna a szíve.

— Érdekes — mondja —, rendszeren a kopott ruhás, hivatalnokféle emberek adakoznak, a jólöltözött, új gazdagok elmennek mellettünk, ha egyáltalán nem tesznek bosszus megjegyzéseket — És amint az asztal körül derekasan dolgoznak a fiúk és kisasszonyok és gyűl a szegény emberek szegény adománya, egyre-másra hullanak a megjegyzések.

— Maguknak adják? Előbb töröljék el a numerus clausust.

— Menjének az öregekhez, kérem...

— Majd ha visszabozsák a liberális kulturát Magyarországra...

— Az én számomra ki kellett küldjenem Németországba, szépen adok, stb., stb.

Magától értetődik, hogy akik ilyen lélesesen intézkednek a diákkérdést a maguk részéről, mikor először fordul az anyai érdemet szerzett diákság a társadalom jótékonyágához, kizárólag a szíriai fajhoz tartozók. A képük, a mentalitásuk, de a jó és új ruha, amely ugy elüt a gyűjtő fiúk kopott öltözékétől, mind hangosan hirdetik — a kiválasztott nemzet fiait valamennyien.

De a legkomikusabb a nagybafuszu uriember kifakadása:

— En adjak a diákoknak? Hát nem látja, hogy én letitkár vagyok?

Mégis hull-hull a pénz s a megyszögletes „urnák” megtekinnek újra meg újra. A lepecsételt, tele urnával a központba mennék föl a fiúk, ahol elszámolóbizottság

1581. 75. 49E

működik.

A központ és főhadiszállás a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete Deák-téri helyiségében van. Főmegyünk mi is egy elszámoló csoporttal. Sötét lépcsőkön jutunk a második emeleten lévő helyiségbe, hat-hét egyszerűen butorozott terem, de otthona és hajléka a „Szefhe“-ben keményen összelartó székely, erdélyi fiuknak. A legbelső szobában, a székely fiúk „nappali“-ja ez, asztalokon, két nagy ládában tömegtelen apró papírpénz. Itt válogatják, szortírozzák, számozzák a pénzt Dupona József székely diák vezetése alatt a diákok s a Menekültügyi Hivatal megbízottjai. A szoba közepén egy roppant fásláda, benne tarkabarka pénzek tengere, körülötte vidám, füsarcu diákkisasszonyok, akik számolnak, személnék kora réggel óta, fáradhatatlanul. Valahogy egy pillanatra régi, erdélyi kukoricafosztások kedves hangulata támad föl, az arcokon jókedv, vidám beszélgetés. De aztán eszünkbe jut újra az a végtelen nyomoruság, amely nehezen súlyosodik rá ezekre a fiukra és lányokra. — Ez a pénz nem lesz elég.

Megkérdezzük egy számoló „szakértőt“ az első nap hozzávetőleges eredményéről.

— Itt mintegy három-négyszázezer korona van együtt — hangzik a válasz. — De még gyűlik a pénz.

A pénztenger tényleg csupa egy-, kétkoronás ötvenfilléresből áll. Külön kis hegyben áll a pecsétetlen, hamis pecsételésű, féldarab, osztrák, stb. aprópénzek

tarka tömege. Nem, ez tényleg kevés. Talán a temetőknél gyűjtő csapatok több eredménnyel dolgoznak. Mielőtt elmennénk, a Diáknap jelenlévő kormánybiztosához fordulunk.

— A mai és holnapi Diáknap — mondja kérdésünkre — beköszöntője annak az akciósorozatnak, amelyet a kormány legmelegebb támogatásával a diákság anyagi helyzetének javítására megkezdettünk. A célunk: *intézményesen biztosítani a diákság megélhetését, otthont, tisztát, meleg otthont adni a menekült diákoknak és diáklányoknak.* A Menekültügyi Hivatal eddig is tőle kitelhetőleg támogatta a diákintézményeket, voltak hónapok, mikor 500.000—600.000 koronát fordított e nemes célra, de a most megkezdett akciónk, — amelyet Horváth Emil báró is teljes mértékben elősegít — nem áll meg a meglévő intézmények segélyezésénél, de *meg akarja vetni az alapját nemcsak a jelen időkre, de messze jövőre is a diákság jóléti intézményeinek, elsősorban pedig egy nagyszabású diákokotthonnak.* A begyűlt adományokból a most akciónkban dolgozó diákjaink is megfelelő honoráriumban részesülnek. S itt felszólítom újból a főváros s az egész ország közönségét, hogy amint a mai napon megtette, támogasson egész akciónk folyamán e nemes céfert folyó nehéz munkában.

Holnap az üzletekben, éttermekben, szórakozóhelyeken és a házmesterek útján folyik a gyűjtés a szent és nemes cél érdekében.